

INFORMATIEF

ODE AAN DE VERGETEN HELDEN

In het drieluik *Vergeten helden* belicht presentator Jörgen Tjon het leven van verzetslieden uit de Nederlandse koloniën die tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederland tegen de Duitsers stredden. Aflevering 1: De Surinamers.

'In Suriname werd de oorlog niet gevoerd, maar gevierd', werd in 1945 weleens gezegd. Omdat de Nederlandse kolonie rijk was aan bauxiet, dat nodig was voor de vliegtuigbouw, waren er veel Amerikaanse soldaten naartoe gekomen. Dat had gezorgd voor een bruisend nachtleven en economische groei.

Oorlogstrauma

"Maar daarmee wordt vergeten dat men in Suriname erg met het bezette Nederland had meegeleefd", zegt Tjon in het drieluik *Vergeten helden*. "De verbondenheid met het moederland was groot. Er werd zelfs geld ingezameld voor Nederlanders die door de oorlog in armoede leefden." Ook de vele Surinamers die in Nederland

deelnamen aan het verzet werden vergeten. Een van hen, verpleegkundige Elisabeth Bergen (foto, red.), had in Amsterdam Joodse onderduikers. Zij werd verraden en belandde in verschillende concentratiekampen. Ze overleefde, maar hield er een oorlogstrauma aan over."

Solidariteit

"Net als veel andere Surinamers riskeerde ze haar leven om anderen te redden", zegt Tjon. "Mijn in Suriname opgegroeide ouders hoorden daarover niets tijdens de Nederlandse geschiedenisles op school. Dat had zijn weerslag op hoe wij die oorlog beleven. Ik hoop dat mensen door deze serie inzien dat het een gedeelde geschiedenis is." Honderden Surinaamse jongens hadden

zich ook aangemeld voor de Prinses Irene Brigade. "Maar premier Gerbrandy zei 'geen nikkertjes' in het legeronderdeel te willen, omdat de witte dienstplichtigen daar aanstoot aan zouden kunnen nemen. Schrijnend. Net als het feit dat deze verzetshelden nooit zijn geëerd. Een van Elisabeths onderduikers was zwanger en daarom liep ze met een kussen onder haar jurk, zodat ze na de geboorte kon zeggen: 'Het is mijn kindje.' Voor haar als weduwe was dat een groot schandaal. Maar solidariteit ging voor haar boven reputatie. Dat raakte me. Het geeft vertrouwen in de mensheid. Als de nood hoog is, ben je er voor elkaar."

22.15
NPO 2

VERGETEN HELDEN
(MAANDAG T/M WOENSDAG)